

Z6 Aantalsontwikkelingen walvisachtigen in Nz en kustwateren

Titel/naam meet/monitorprogramma

Monitoring van aantalsontwikkelingen van walvisachtigen (dolfijnen en walvissen) in Noordzee en kustwateren op basis van strandvondsten.

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Naturalis. Strandingencoördinator van Naturalis Guido Keijl (guido.keijl@naturalis.nl), Darwinweg 2, 2333 CR Leiden; Postbus 9517, 2300 RA Leiden. Tel. 071-7519269, fax 071-5687666 (tijdelijk: Vondellaan 55, 2332 AA Leiden).

Datum voltooiing, volgende herziening

Dataset wordt structureel bijgehouden.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Overzicht van ~~bruinvis-, dolfijn- en~~ walvisstrandingen teruggaand tot het jaar 1255 (historische gegevens lang niet volledig voor alle soorten).

Doel waarvoor data worden verzameld

Verkrijgen van inzicht in walvispopulaties.

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamelen data)

Naturalis, Darwinweg 2, 2333 CR Leiden; Postbus 9517, 2300 RA Leiden Tel. 071-7519269, fax 071-5687666. info@naturalis.nl.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Strandingencoördinator van Naturalis. Coördinatie meldingen en controle van meldgegevens (bv voorkomen van dubbele meldingen). Beschikbaar stellen van gegevens via website / beheerder van de website walvisstrandingen.nl.

Geografisch gebied

Volledige Nederlandse kustlijn.

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

- Dataset is niet volledig
- Data geven een indicatie over trends (bijvoorbeeld meer of minder bruinvissen) maar kan niet gebruikt worden om te schatten hoe groot de populatie in de Noordzee precies is

Overige beperkingen in gebruik

Overzichtsdata vrij beschikbaar via website (zie onder), detaildata moeten bij Naturalis worden aangevraagd.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Verspreiding, diversiteit, trends, reproductie.

Temporele dekking

- Bruinvissen: tot 1950 was dit dier zo algemeen dat strandingen nauwelijks genoteerd zijn; vanaf 1961 wel.
- Grotere walvisachtigen: zijn opvallender en dus vaker genoteerd
- Er is een gat in de strandingsdata tussen 1964 en begin jaren '70 door overlijden van toenmalige coördinator

Volledigheid

Vrij volledig, doordat een aangespoeld dier op een strand in Nederland meestal wel wordt gevonden.

Nauwkeurigheid

Goed.

Algemene beschrijving van herkomst

Structureel onderdeel van Naturalisonderzoek.

Inwinningsmethode

Via netwerk van vrijwilligers en professionals, o.a. EHBZ, NSO/NZG.

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Interactieve website (sinds 2006) met alle gegevens; verwerkt tot kaartjes, overzichten en doorzoekbaar op soorten en locatie: www.walvisstrandingen.nl.

Meetvariabelen

Datum, soort, aantal, sekse, afmetingen, gebied.

Meetmethodiek

Vroegere meldingen uit onderzoek in historische geschriften. Begin 20e eeuw: actieve zoektocht naar meldingen door Van Deirse. Tegenwoordig: via netwerk van professionals en vrijwilligers.

Soort dataset (opslagmedium)

Internet database.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
N0	Y+	N	N	N

Kosten op jaarbasis

Gedeeltelijke FTE bij Naturalis, voor de rest vrijwilligerswerk.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert)

Bruinvis en alle overige walvisachtigen die stranden.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

1110, 1130.

Referenties

Camphuysen, C.J. 2004. The return of the harbour porpoise (*Phocoena phocoena*) in Dutch coastal waters. *Lutra* 47: 113-122.

Smeenk, C. 2003. Strandings van Cetacea op de Nederlandse kust in 1993-1997. Cetacea stranded on the Dutch coast in 1993-1997. *Lutra* 46: 45-64.

Keijl G.O., L. Begeman, S. Hiemstra, L.L. IJsseldijk, P. Kamminga & Seal Centre Pieterburen 2016. Cetaceans stranded in the Netherlands in 2008-2014. *Lutra* 59: 75-107.

<http://www.walvisstrandingsen.nl/> (meldpunt en overzicht gegevens)